

datu dira: M. Lekuona, Santamaria, Lizundia, Sarasola, Zatarain eta San Martin.

Idazkariak gogorazi du aurten ere Madrilgo estudianteen udarako euskera ikastaroak eratu nahi dituztela Euskaltzaindiaren babesean eta bertako gauzak zehatz-mehatz azaltzeko estudianteen antolatzaileri dei egin diotela berak beren gisa adierazteko eta gure artean bilduak direla Mendiguren, González San Pedro eta Artamendi. Ondorean Mendiguren-ek eman ditu kursillo hoiek nola izango diranen zehaztasunak, estudianteen artean egin dituzten deien orria irakurri du eta gure aldetik zer laguntza behar duten agerrerazi: irakasle laguntzaileak eta diru laguntza. Diru laguntza hau, batez ere, gure babesean bereziki hortarako dirua biltzeko, ikasleen gastuak zerbait arintzeko. Irakasle laguntzailetarako alfabetatze kanpainetan ari diranen artean deia egingo da (hau R. Arregi-ren esku gelditzen da) eta diru eskarien laguntza Euskaltzaindian hortarako izendatu diren batzordekoen laguntzaz egin.

Loidi jauna eri dala entzuna duela agertu du euskaltzain-buruak eta bere berri gabe gaudela. Fernando Artola «Bordari»-ren esku da Euskaltzaindiaren izenean bisita egitea.

Villasantek *Jesukristo, Kristau federaren sustraiak* liburu berria eskeintzen dio Euskaltzaindiari Sociedad Guipuzcoana de Ediciones y Publicaciones-en izenean. Eta eskerrak agertu zaizkio han bertan dan Jabier Aranburu argitaldari horren buru danari.

Era berean, Aita Damaso Intza-koari eskerrak berak itzulitako *Humanae Vitae* bialdu digulako.

Lege-Fakultaderako eskaria estudiatzeko batzordeko izendatzen dira Arrue, Lojendio eta Santamaria jaunak. Eta hauek jarriko dira Barriola-rekin har-emanen. Ohi dan otoitzarekin bukatu da biltzarra.

Euskaltzainburua

MANUEL LEKUONA

Idazkaria

JUAN SAN MARTIN

1969 - IV - 25

Donostian, Gipuzkoako Diputazioan, 1969-ko jorrailaren 25-ean, goizeko hamar t'erdietan.

Bildu dira: M. Lekuona buru, J. Haritschelhar buru-ordezko, Arrue, Diharce «Iratzeder», Irigaray, Lafitte, Larzabal, Lojendio eta

Villasante euskaltzainak, R. Arregi, Beobide, Berrojalbiz, Berrondo, Fernández Setien, Garmendia (Jon), Lizundia, Oleaga, Oñatibia, Saizarbitoria, Santamaría, Sarasola, Zatarain eta Zugasti euskaltzain laguntzaileak, San Martín idazkari dala.

Ezin etorria adierazi dute: Dassance, Eppherre, A. Damaso Intza-koa, Labayen, Arkotxa, Etxaburu, Etxaniz, Gereño eta Olaizola jaunak.

Ohi dan otoitzarekin hasi da biltzarra.

Epaileko agiria onhartu da.

Idazkariak Mitxelena egin dion gutun baten berri eman du, Azkue-Hiztegiari buruz lanean hasiko bada lehenbait lehen argitaratzeari buruzko erabagiren bat har dezagun, bera kontu horretan sartzetik nahi ez duelako. Izendaturik zen batzordekoetarik bat bakarrik zan batzarrean eta bere eta idazkaritzaren esku utzi da gauza hau azkartzea. Baita ere, Aste Santuan Mitxelena eta batzordekoekin egin zan batzarraren berri eman da.

Xabier Gereño-ren gutun bat irakurri da, Bilbaon II-gn. Euskal Astea antolatu nahi dutela Deustuko Ekonomikas Fakurtadekoekin eta Euskaltzaindiaren babes eskatuaz. Onhartu da, eta babes eman zaio X. Gereño beraren ardurapean.

«Xenpelar» izeneko bertso-papel sarirako mahai-buruko zirenak, P. Berrondo, J. Garmendia eta J. Amuritza, eman dute beren erabakia eta Kalonje jaunarentzat da lehen saria, bere onarengo Ayerbe, Salaberria eta Lete gelditzen direla.

Arkotxaren karta, ezin etorria adieraziz eta «T. Alzaga» izeneko antzerki sariketako mahai-bururako bere izena eskeiniz.

A. Damaso Intza-koaren karta bat ezin etorria adieraziz eta edozer lanetan laguntzeko gertu dagoala esanez.

Real Sociedad Vascongada de los Amigos del Pais-ko Bizkaiko ordezkartzaren karta lehenagoko eskaria berrituaz, euskerazko izen jatorren agiri-ofizialki baten eskariz Euskaltzaindiari. Gai hontaz, Euskaltzaindiak agertu zuen, saiakera gisa, *Nomenclator euskérico de nombres de pila* izenez (hortarako izendatutako batzorde baten lana) Bilboko «La Gran Enciclopedia Vasca»-ren II-gn. tomoan, 743/754 orrialdeetan (1967), eta berriz ere esaten da ura hartu ditekeala oinharri bezala.

Arrantzalearen kooperatibismu lanaren sariketari buruz E. Erkiaga eta I. Berriatua jaunen gutunak jaso dira. Biak dute iritzi berdina: Lehen saria «Egaluze»-ren lanari, bigarrena «Atxukale»-renari eta hirugarrena «Belero»-renari. Iritzi hau Mondragoiko Caja Laboral Popular-ekoei emango zaie berak beren aldetik kooperatibaren teknika aldetik juzga dezaten, aurrez erabagia egoan bezala.

Miloslav Pluhar jaunaren karta bat, biali zaizkion berriogaitik eskerrak emanaz.

Viena-tik, han udaran izango dan biltzar-nagusira inbitazioa. Bertako gaia: Toki-izen eta persona izenen estudioa.

Griera jaunaren bidez eskatu zan toki-izen eta persona izenen euskal bibliografia, 1963-tik honerakoa, egina da, Dr. H. Drave *Onoma* aldizkariaren zuzendariari Lobainara bialtzeko, toki-izenena Manuel Ruiz Urrestarazuk egina eta persona izenena idazkariak.

J. M. Etxabururen gutuna, euskal aldizkarietan euskeraren aldetik agertzen diren hutsak kontuak harturik bereziki *Zeruko Argia*-n, zuzenketak egingo dituen batzorde bat izendatzea eskatzen dio Euskaltzaindiari, eta lan horretarako Etxaniz, Garmendia (Jon) eta Zatarain-en izenak ematen ditu. Hori betetzea aldizkari beraien lana dala esan da, batez ere komertzial eran azaltzen diren aldizkarietan, eta gauza gaitza Euskaltzaindiak erabagitzeko.

Barcelonan, Herri-hizkuntzen Idazkaritza, Informazio, Dokumentazio eta Bateratzeko izendatua zena bildu da, Omnium Culturalaren Palau Dalmeses etxean, Institut d'Estudis Catalanas, Real Academia Gallega, Lo Rat Penat, Obra Cultural Balear eta Euskaltzaindiaren ordezkariak, Educación y Cienciako ordezkari bat ere berekin zala, apirilaren 12 eta 13-an. Euskaltzaindiaren izenean joan zirenak: Carlos Santamaria eta Jesús Oleaga, Aingeru Irigaray gure ordezkari eta I. «Príncipe de Viana»-ren izenean. Santamaria jaunak eman ditu bilkura haien berri zehatzak, oso onak. Laster lege berri bat datorela herri-hizkuntzen alderako aurrerapen handia ekarriko duena. Eta, Ministerio-ko *Liburu-zuriari* enmienda bat egitea erabaki zela, bigarren partearen 20-ari, lehen lefroetan. Bilinguismo lanak aurrera eramateko, bestalde, lanerako komisió bat eratuko du Ministerioak, urtearen bukaerarako guztia gerta dezaten; komisió hortan Ministerioaren aldetik Juan Oñatibia izendatzen da eta Euskaltzaindiaren ordezkari bat sartzen da. Dozenaren bat lagun izango dira guztiz.

Euskaltzaindiaren aldetik, Santamariak proposatzen du Mitxelena, bera Santamaria ordezeko dala pentsatu da. Baina, bestera erabaki da: Santamaria ordezkari, Mitxelena tekniku laguntzaile bezala dela.

Juan Oñatibiak, bere eginkizunak zehaztasunez adierazi ditu. Izenak aukeratzen ari da. Barcelonan Ministerioaren ordezkari egon zan Serra jaunarekin konfianza osoa du. Eta aurrerantzean hilero emango ditu berriak.

Herri-hizkuntzen Symposium-ari buruz, Santamariak esan du, Cortes Izal joan ez zenez, zihurki erabagitzeke gelditu zela. Irigaray mintzatu da, Cortes Izal-ekin egona dela eta Symposium hori gertatzeko lanean ari dela.

Omnium Cultural-ari eskerrak ematea erabaki da, gure ordezkariari Barcelona-n egin dioten ongi-etorriagatik.

EUSKERA aldizkariaren gora-beherak aztertu dira. Arantzazuko bilerako lanak denak inprimerian sartuak dira, baina oraindik hiztegi labur beharrezkoaren azken zatia bukatzea falta da. Zuzendaria etorri ez denez, imprimatze lanaren berririk ez da eta datorren batzarrerako kartaz esplikazioa eskatzea pentsatu da. Euskaltzainburuak agiriak argitaratzea eskatzen du eta ontzat hartu da.

Idazkariak Madril-go estudianteen berri eman du, udarako euskera ikastaroei buruz. Haiek, beren aldetik, gurekiko har-emanetarako Manuel Ruiz Urrestarazu Mendi Ingenieroa izendatzen dute. Ikastaro hoietan euskal kulturaren hitzaldiak antola nahi dituzte eta hortarako dei egiten zaie zenbait Euskaltzaindikori laguntza eske.

Lizundia idazkari-ordezkoak diru eskarien berri eman du, eta, hortarako, Euskaltzaindiaren sorreratiko diru-iturrien berri ere eman du. Adibidez, Diputazioak, 1922-an: Bizkaikoak, 15.000, Gipuzkoakoak, 5.000; Nafarroakoak, 3.000; Eusko Ikaskuntzak, 3.000 peze-ta; Bilboko Udaletxeak, 2.500; Donostiakoak, 1.000; 1928-an: Biz-ta; Bilboko Udaletxeak, 2.500; Donostiakoak, 1.000; Nafarroakoak, 2.000; Bilboko Udaletxeak, 2.500; Donostiakoak, 1.000; Eusko Ikaskuntzak, 3.000; Gipuzkoako Aurrezki kutxak, 1.000; Bilbokoak, 1.000; Bizkaikoak, 1.000. 1935-ean: Bizkaiko Diputazioak, 5.000; Gipuzkoakoak, 10.000; Nafarroakoak, 2.000; Bilbaoko Udaletxeak, 2.500; Donostiakoak, 1.000; Eusko Ikaskuntzak, 3.000; Gipuzkoako Aurrezki kutxak, 1.000; Bilbokoak, 1.000; Bizkaikoak, 1.000 Adibide hauek 1922, 1928 eta 1935-koak izanarren, urtez-urte hasi

1920-tik eta 1936-ra antzerakoak dira. Gerla ondorengo lehen urteetan, batzuek kendu zuten beren emaitza eta bestiak berdintsu jarrai. Igazko urtean, 1968-an, Nafarroako Diputazioak, 10.000; Bizkaiakoak, 25.000 (beste 50.000 Azkue-Hiztegia aurrera eramateko); Junta de Cultura de Vizcaya-k, 10.000; Gipuzkoako Diputazioak, 5.000; Bilboko Aurrezki kutzak, 5.000; Bizkaiko Aurrezki kutzak («Txomin Agirre» nobela sarirako), 10.000; Gipuzkoako Aurrezki kutzak («Xenpelar» bertso-paper eta «Lizardi» poesia sarirako), 10.000 pezeta. Beraz, lehenagoko proportzioak eta Euskaltzaindiaren gaurko beharrak kontuan harturik, 500.000 pezetako inguruko presupuestoa urtean, eskariak berrituko zaizkie lau Diputazioei eta hoiek beharra ez betetzera gainerako beste eskari batzuek egin.

«Toribio Alzaga» izeneko antzerki sarirako mahai burua izendatu da: Arkotxa, Beobide, Labayen eta Larzabal jaunak beteko dute. Sariketa hau bi urterik beinean izaten da, «Txomin Agirre» nobela sariarekin txandaka, eta aurten, Euskaltzaindiaren urre-ezteiak aintzat harturik, ohiko sariketaz gainera beste bat egingo da: Haurrentzako antzerkien sariketa, izen berarekin eta 10.000 pezetakoa hau ere. Antzerki hontarako oinharriak gertatzea bere gain hartzen du Iñaki Beobidek, eta datorren bilerarako ekarriko ditu.

Idazkari eta idazkari-ordezkoak Arabako euskaltzainkideen go-go agertu dute, hau ere. Gipuzkoan bezala, Euskaltzaindiaren ordezkari bat antolatzea, elkartearen lanak eta euskeraren alderakoak bizkortzeko. Arabako Diputazioari toki eske idaztea erabaki da.

Arruek adirerazi du, Ministeriora bilinguismoaren anteproyektoa gertatzen ari dala eta laster Korteetara bialia izango dala. Itxuraz, asmo onak direla herri-hizkuntzen alde. Espero du lege on bat izango dala.

Idazkariak, *Liburu zuria*-ri buruz Ministeriora egin dan adierazpena irakurri du. Era berean, «Euskerazaleak»-en izenean egin duena irakurri du Jesús Oleaga jaunak.

Julia Berrojalbiz andereñoak, ikastoletako gurasoen batzarrak Euskaltzaindiaren etxean egiteko baimena eskatzen du. Bere jabetasunaren-pean egitea ontzat hartu da.

«Lizardi» sariaren berri eskatu da. 1967-koa hutsik, desierto, gelditu zan, eta 1968-kora ez da agertu lanik. Bada-epada zihur aztertzea erabaki da.

Lizundiak, hilen izenen batasuna egitea eskatzen du, eta ahal bada Arantzazuko erabagiekin batean agertu. Bere eta Villasanteren esku uzten da.

Asteko egunen batasuna ere komeni dala esan da, baina ezta erabaki zehatzik hartu.

Haritschelhar-ek gogorazi du Lafon jaunari ebakuntza egin dioleta eta ondo arkitzen dela.

Ohi dan otoitzarekin bukatu da biltzarra.

Euskaltzainburua
MANUEL LEKUONA

Idazkaria
JUAN SAN MARTIN

1969 - V - 30

Donostia, Gipuzkoako Diputazioan, 1969-ko maiatzaren 30-ean, goizeko hamarrek eta erdietan.

Bildu dira: M. Lekuona buru, J. Haritschelhar buru-ordezko, Arrue, Irigaray, Labayen eta Larzabal euskaltzainak, Aresti, Beobide, Etxaniz, Fernández Setien, Garmendia (Jon), Lizundia, Oñatibia, Saizarbitoria, Sarasola, Zatarain eta Zugasti euskaltzain laguntzaileak, San Martín idazkari dala.

Ezin etorria adierazi dute: Barandiaran, Dassance, Eppherre, Erkiaga, Irigoyen, Lafitte, Mitxelena, Satrustegi, Villasante eta Zabala euskaltzainak.

Ohi dan otoitzarekin hasi da biltzarra.

Euskaltzain buruak Bingen Ametzaga euskaltzain laguntzailearen hilberria eman du.

Jorraileko agiria ontzat hartu da.

Udaran estudiantek egingo dituzten euskera-ikastaroetan hitzaldiak emateko egin zan deiarri erantzunez: M. Lekuona, A. Arrue, J. M. Barandiaran, Satrustegi, Zabala, Arregi, Beobide eta Lizundia-
ren erantzunak hartu dira gutunez eta ahoz hitzaldiak eskeiniz.

Ministerio de Educación y Ciencia-ko gutuna, Euskaltzaindiaren ordezkari bat eskatuaz herri hizkuntzeri eskoletara sarrera emateko estudioa egingo duen batzorderako. Jorraileko biltzarrean erabakia zanez, Santamaria izango da Euskaltzaindiaren ordezkari, Mitxelena tekniku laguntzaile duela. Eta izen hauek emanez erantzungo zaio.